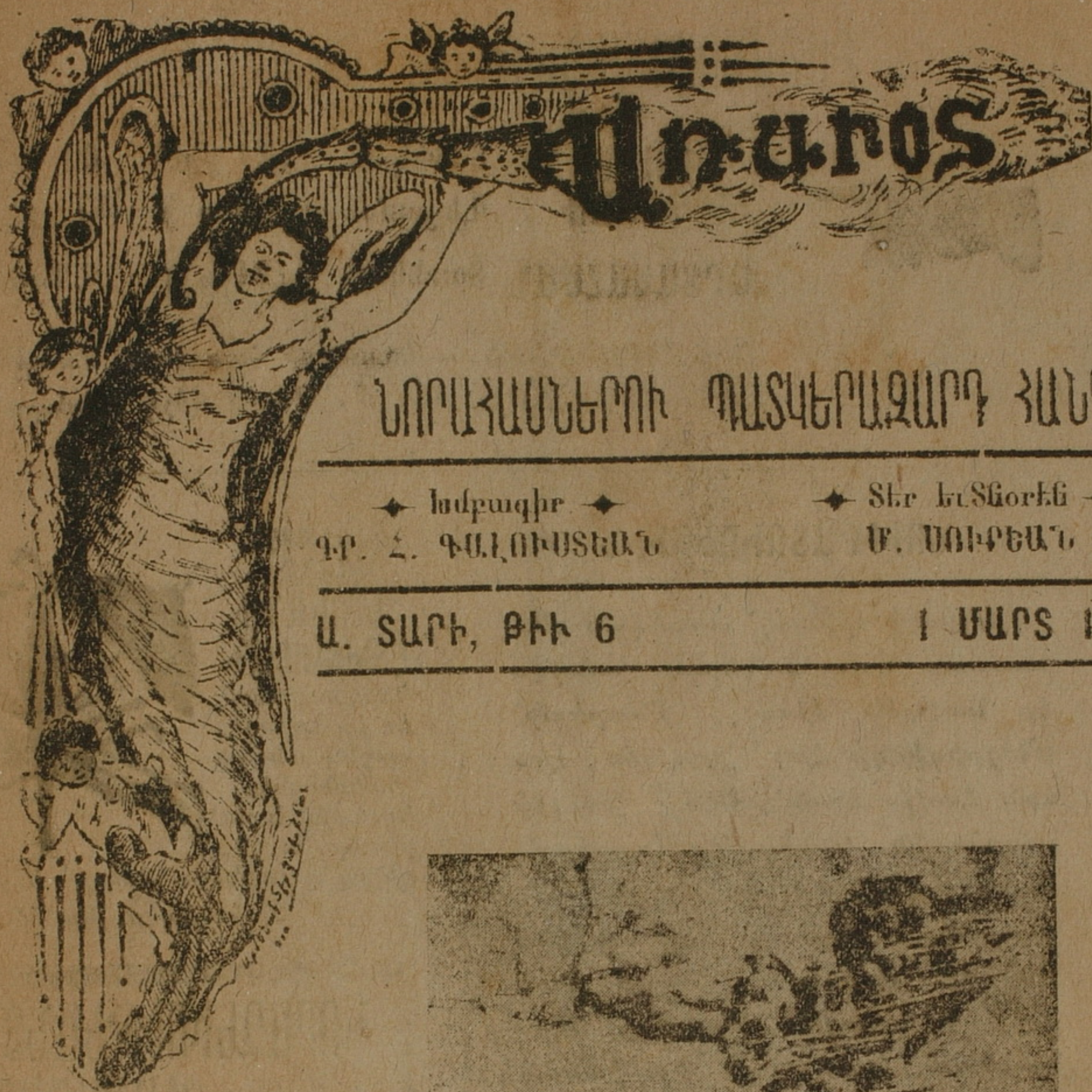

աթաւ - 520-6-1

ՆՈՐԱՅԱՍՆԵՐՈՒ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԶԱՆԴԵՍ

◆ Խմբագիր ◆
Գ.Ր. Հ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

◆ Տէր ԷԼՏԻՈՐԷՆ ◆
Մ. ՍՈՒԳԵԱՆ

Ա. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 6

1 ՄԱՐՏ 1920

ԳԻՆ 100 ՓՐ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՈՒԴ ՄԸ ԽՐԱՄՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

**ՊՈԼԻՍ
ԵՒ ԳԱԻԱՌ**

Տարեկան (24 թիւ) 60 Դրամ.

Վեցամսեայ (12 ») 30 »

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Տարեկան (24 ») 10 Գրամի

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—Առաւօտի հասցէն է՝ Պապը Ալի
ճառատէսի, թիւ 43, Բ. Դրան ճիշդ դիմացը :

ՆՈՒՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Մէյմէկ օրինակ՝ տարեկան «Ա-
ռաւօտ» նորահասներու հանդէս
կը նուիրեն Լեւոն Քնարեան՝
Մազրիգիւղի Հայ քլիւպին, Լե-
ւոն Հաճիւճեան՝ Եէտի Գուլէի
որբանոցին, Օննիկ Տէր Արրահամ-
եան՝ Պէշիկթաշի որբանոցին : Եր-
կուքական օրինակ կը նուիրեն
Յովակիմ Արիկեան՝ Նարըր Գա-
բուի որբանոցին, Արշաւիր Մի-
նասեան՝ Խասդիւղի Գալֆահեան
որբանոցին, Աղամ Վարդեան՝ Եէ-
տի Գուլէի որբանոցին : Հինգ օ-
րինակ կը նուիրէ Նորայր Կիւքեղ-
եան՝ Ամնայ, Շիշիի, Ատարաղա-
բի, Պէշիկթաշի և Իզմիրի որբա-
նոցն իրուն :

ԾՆՈՂՔ ՄԻ ՔԱՇԵՂ ՏԱՐ

Ծնողքնե՛ր պէտք չէ քաշել տար
մեր փոքրիկներուն ակռաները, այդ կեր-
պով կզակի ձեւափոխութիւն յառաջ
կուգայ. Դիմեցէք ԱտամՆարոյի

ՏՈՒԹ. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ԷՔԵՔՃԵԱՆԻ

որ արտասահմանի մէջ երկար ժամա-
նակ, մասնաւորապէս զբաղած է նաեւ
հոգի կաթի ակռաներու դարմանումի
ուսումնասիրութեամբ եւ ատով մասնա-
գիտութիւն ձեռք բերած :

Հասցէ՝ Պալես, Էմին Էօնիւ, Եէնի ճամիի
սանդուխներուն դէմ. թիւ 61.

ՀՈՂԱՆՈՅԱ-

ՎԱՃԱՌ

ԵՐՈՒՄ.ՆԻ

ԷՏԻԿԱՐԵԱՆ

Կը պատրաստէ
եւ կը նորոգէ,
ասէն տեսակ
հովանոցներ,
կը ծախէ նաեւ
ընտիր եւ գե-

ղեցիկ գուարներ. Հասցէ՝ Եէնի ճամի,
Զիլինկիրէր, թիւ 64.

ՆՈՐԱՉԵՒՈՒԹԵԱՆՑ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՍԱՀԱԿ ՍՎԱՃԵԱՆ

ՄԵՆ ՇՈՒԿԱՅ ՔՍԼՓԱՔՃԻՆԵՐՈՒ
ՃԱՏՏԷՆ ՔԻՐՔՃԻՆԵՐՈՒ ԴԲԱՆ
ՃԻՇՏ ԴԻՄԱՅ ԹԻՒ 2

**ԱՊՐԱՆՔ ՏՈԿՈՒՆ ԵՒ
ՃԱՇԱԿԱՌՈՐ**

Մեաքս գուլպաներ, գօսթիւմի
թէյա, ձեռնոցներ, լէվանթին, ժա-
պաւէնի ծագիկի գոյնզգոյն սէրի-
ներ, գրակրէն, թուալէթի պիտոյք
Ամէն տեսակ թուալէթի ֆրիք-
սիօններ. Ամէն սէզոնի ամենա-
վերջին ձեւ մօտէլներ :

**ՄԻԱԿ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ՆՈՐ ԺԱՄԱՆ
ՆԱՅ ՀԱՅԿ. ԺԱՊԱԼԷՆԵՐՈՒ.**

Ամեն Հայ պէտք է ունենայ

ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՔԱՐՏԷՍԸ

Գուհաւոր, մեծազիր, մանրամասն
ԴԻՆ 30 ՂՐՇ.

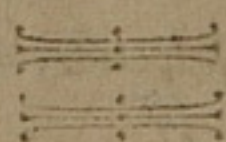
Դիմել Պապը Ալի ճառատէսի, Ատա-
տուրեան տպարան, Յ. Դարբինեանի

ՆՈՐԱՀԱՍՆԵՐՈՒ ՊԱՏԿ. ՀԱՆԴԵՍ

Կ Ի Ս Ա Մ Ս Ե Ա Յ

Խմբագիր
ԳՐ. Հ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

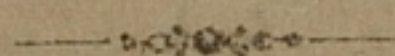

Տէր Է. Տնօրէն
Մ. ՍՈՒՐԵԱՆ

Ա. ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 6

1 ՄԱՐՏ. 1920

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՀԱՄԱՐ

Սիրելի փոքրիկներ,

Կը յիշէ՞ք թէ վերջին առիթով ձեզի խօսած եմ Ազգասիրութեան մասին, համառօտակի բացատրելով թէ ի՞նչ է ազգը, ինչո՞ւ կը սիրենք մեր ազգը, ի՞նչ կերպով կրնանք ըլլալ ճշմարիտ ազգասէրներ եւ ի՞նչ բարիքներ կրնան յառաջ դալ ազգասիրութենէ, թէ՛ մեր անձին եւ մեր ազգին եւ թէ հանուր մարդկութեան համար:

Այսօրուան նիւթս ալ, զոր կրնանք՝ ուրիշ բառով՝ Հայրենասիրութիւն անուանել, լրացուցիչ մէկ մասն է այդ վերջին առիթի խօսած նիւթիս — ազգասիրութեան: Հետեւաբար այս նիւթն ալ աւելի ազէկ հասկնալու համար ընենք քանի մը հարցումներ եւ ջանանք տալ անոնց պարզ եւ պատշաճ պատասխաններ, որով աւելի դիւրացուցած կ'ըլլանք նիւթին բացատրութիւնը:

Նախ ի՞նչ է հայրենիքը: Մնայ՞լապէս ըսեմ թէ հոս եւս աւելորդ կը նկատեմ վերացական ու դժուարութեան լի սահմանումներ: Իրեք բոլորդ ալ այս կամ այն դիւզի կամ քաղաքի մը մէջ ծնած էք, այնպէս չէ՞: Հոն անցուցած էք ձեր մանկութիւնը պապենական տան մէջ, ծնողական դուրգութեան քնքերու տակ: Ու հետեւաբար ուրիշ գիւղերէ կամ քաղաքներէ աւելի կը սիրէք այն գիւղն ու քաղաքը ուր ծնած էք ու անցուցած՝ ձեր մանկութիւնն ու կ'ապրիք ձեր պատանեկութիւնը: Այս տէրն է ձեր ծննդավայրին կամ հայրենիքին, աւելի սահմանափակ նշա-

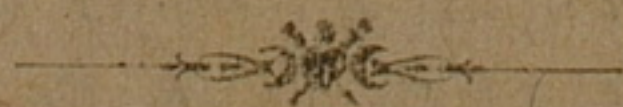
նախաթեամբ : Ահա ճիշդ այսպէս ձեր պատկանած ցեղն ալ , Հայ պատմական ու պատուական ցեղը , ունեցած է ու ցարդ ունի երկիր մը , ուր ապրած է դարէ դար : Թէեւ դժբախտ պատահալներ ու հալածանքներ եղբենն անոր շատ մը գաւաղները օտար երկիրներ պանդխտելու տալով : Ահա մեր ցեղն ալ կը սիրէ իր հայրենի երկիրը — Հայաստանը , ուրիշ որ և է երկիրէ աւելի . ու այս զգացումին մենք կ'ըսենք Հայրենասիրութիւն :

Այս զգացումը նոյնն է նաեւ ամէն ցեղերու , բոլոր ազգերու համար : Յոյնը կը սիրէ իր Յունաստանը՝ ուրիշ ամէն երկիրէ աւելի : Իսկ աւելի մեծ ու բարգաւաճ ազգեր եւս կը սիրեն իրենց մեծ ու բարգաւաճ հայրենիքները հաւասար ու աւելի սիրով , ինչպէս Անգլիացին՝ իր Անգլիան , Ամերիկացին՝ իր Ամերիկան ու Ֆրանսացին՝ իր Ֆրանսան :

Եւ խկապէս շատ զարմանալի է հայրենիքի սէրը : Ինչպէս որ մեր գիւղի մը մէջ ծնիլը արգելք մը չէ մեր այդ գիւղը սիրելուն , նոյնպէս ալ մեր թերեւս քիչ մը անշուք կամ աւերակացեալ հայրենիք մը ունենալը պատճառ մը չէ որ նուազ սիրով սիրենք զայն : Այս մասին ամէնէն պերճախօս օրինակը տուած է Հայ ազգը : Մեր պատմական հայրենիքը , նուիրական Հայաստանը , որ շուրջ հինգ դարերէ ի վեր ենթակայ եղած է ամէն տեսակ բռնութիւններու և աւերումներու , իր այդ վիճակին մէջ իսկ չէ դադրած մեզ սիրելի ըլլալէ : Հայ աշուղը երգած է անոր գեղեցկութիւններն ու հին բարգաւաճ օրերը , հայ բանաստեղծը պահ մը սրտայոյզ տաղեր յօրինած է անոր տառապանքները երգելու ու պահ մըն ալ բոցաշունչ ռազմերգեր թրթռացուցած է անոր ազատագրութեան պայքարներուն փառքը և հերոսներուն անձնազոհութիւնը պանծացնելու համար : Հայը իր հայրենի երկրին ենթարկուած բռնութիւններուն և հալածանքներուն մէջ , հեռաւոր օտարութեան անհիւրընկալ ատերուն վրայ , մեծ սատաններու հրապուրիչ ճոխութիւններուն ու շահու գրգիռներուն մէջ չէ մոռցած իր տառապեալ հայրենիքը — Մայր Հայաստանը : Ու միշտ երազած ու երեւակայած է զայն ձեռքը ծնօտին , նստած աւերակներու վրայ , կանչելով իր հեռաւոր սրդիները , ըսելով . « Եկայք , սրգեակք իմ , ձեր մօր այցելութեան » :

Ու անա եկած է ժամը , իմ սիրելի գեռատի ընթերցողներս , կոթալու համար մեր մօր , Հայաստանի գիրկը , սրբելու համար անոր արիւն-արցունքները , շինելու համար անոր աւերակները , ու շէնցնելու համար անոր խոպանացած դաշտերը : Զշմարիտ հայրենասէրներ եղած պիտի ըլլայինք՝ երբ թողէինք որ մեր հայրենիքը միայն միշտ լքուած , միշտ աւեր , միշտ տառապած :

Այս անգամ բաւականացայ ձեզ բացատրելով հայրենիքն ու հայրենիքի սէրը : Յաջորդով պիտի խօսիմ հայրենասիրական զգացման , անոր մշակումին և անկէ յառաջ դալիք բարիքներու մասին :

ՀԱՅՐԵՆԻ ԵՐԳԵՐ

ՔՈՒ ՍԻՐՈՅԴ ՀԱՄԱՐ

Հայկական Հանրապետութեան պաշտօնական ճանաչման առթիւ

Սերեր, հուրն անեղ սիրս-ասրուանին,
Որ կը բռնկի յաւե, դարե դար.
Սերեր սղջակեզ բիւր զոներ ունին,
Որ կը մասուցուին անդուլ, անգաղար:

Մօր ու զաւկի՛ սէր, սերեր սրբազան,
Ենձնութեան աղբիւր անապակ,
Ո՛վ մաքրակիզում բոք, հրահոսան,
Կը հոսի կարօս, կը վառէ կրակ:

Սիրականին սէր, սէր գերանբոյ,
Ենձնագոհութեան մշտական բազին,
Ուր կ'ողջակիզուին ամեն օրե օր,
Հոգ չէ թէ յանախ լուռ, ծառայագին:

Հայրենիքի՛ սէր, սէր հրաւազործ,
Որ դառեւ ամբողջ խրկեց բիւր զոներ,
Ուխտեալ հերոսէն պարմանին անփորձ՝
Կ'երթան զաչն գրկել յօծար՝ անվեհեր:

Քու սիրոյդ համար անո՛ւշ հայրենիք,
Թէ ունենայի ես հարիւր հոգի՝
Ողջակիզումով մը գեեղջանիկ՝
Քու սիրոյդ համար պիտի զոնէի . . . :

Գ.Բ. Հ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

(Կիլիկեցի)

ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՍ ՌԻԶՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Վասէ կը բնակէր Գառը Գիւղ, Զայիւր Քեաթիպի կոչուած փողոցը, արեւշատ և սիրուն տան մը մէջ, ուր առանձինն կը դաստիարակուէր առաջնորդութեամբ մանկավարժի մը, որ կը ջանար դարգացնել իր ձեռնասունը առանց անոր միտքը շատ յոգնեցնելու:

Բայց հակառակ այս զգուշաւոր ընթացքին՝ այս ուշիմ պատանեակը իր կանխազարթոյց մտքին շնորհալի արտայայտութեամբ զինք չըջապատողները կը դարձայնէր և իր անխոնջ հարցախրութիւնով՝ կը ստիպէր իր ուսուցիչը աւելի լուրջ դաստիարակութեան: Արդ, երբ Վասէի հայրը, Տիար Լեւոն Սէմէրճեան, Անգլիոյ մեղնեցաւ, այդ բաժանումը սղեկը արտաբերութեամբ համակեց: Յաջորդ օրը գրիչը ձեռքը առաւ որ անոր նամակ մը գրէ. բայց հաղիւ էջ մը սեւագրեց և ահա վհատ գրիչը սեղանին վրայ մէկ կողմ գրաւ:

Ինչո՞ւ արդեօք մտադրաւ էր, ի՞նչ կ'ուզէր: Իր ուսուցիչը զինքը այս յուսարեկ վիճակին մէջ գլուխելով, պատճառը հարցուց և իմացաւ որ ան հոգ կ'ընէր իր նամակին մէջ ստրկած հաւանական տառասխալներուն համար, ուստի հարկ տեսաւ անոր ուղղագրութեան առաջին դաս մը տալ:

Անշուշտ իմ փոքրիկ ընթերցողներս նախանձախնդիր են ուղիղ գրելու և արդէն Հայ լեզուի ուղղագրութիւնը շատ ուրիշ օ-

տար լեզուներու ուղղագրութեան հետ աւելի դիւրին է: Նախ, մեր լեզուին մէջ ամէն գիր կը կարգացուի և միայն մէկ ձայն մը ունի. այսպէս. ա-րեւ, բ-լուր, դ-գալ, ե-լակ, Ղ-ղուլ, է-ակ, և այլն:

Երկրորդ, երբեք բազադրեալ բազաձայններով նոր ձայներ չեն կազմուիր, այնպէս որ չկան համարաւոր, ոչ ալ գուշակելու ընթերցանութեան կենսոտուրիւն և հասարակ ընթերցանութիւնը անմիջապէս կարելի է սորվիլ:

Սակայն խնդիրը կը տարբերի երբ կարգը գրելու կուգայ: Մենք մեր բնիկ երկրէն ելլելով՝ օտար երկրի մը մէջ սկսնդխտացած ենք, և մեր նոր միջավայրի աղգեցութիւնը կրելով՝ գիրերու յատուկ հնչիւնը այլայլած է: Կրկնակ գիրերը իրարու հետ կը շփոթենք և կը վարանմիւք անոնց մէջտեղ ընտրութիւն ընելու:

Կ'ուզէ՞ք գիտնալ թէ ի՞նչ էր Վասէի կրած դժուարութիւնը: Վասէ չէր գիտեր թէ երբ պէտք է գրել Բ և երբ Փ, երբ Գ և երբ Ք, երբ Դ և երբ Թ, երբ Հ և երբ Յ, երբ Ձ և երբ Տ, երբ Չ և երբ Զ, երբ Ի և երբ Վ, երբ պէտք է գրել Ո և երբ Օ:

Թերեւս երբեմն նոյն վարանումը կրէք և չը գիտնաք դասագրանել տառերուն դորձածութեան տեղը: Վասէ իր առջի վարժարանին մէջ հասարակ ընթերցանութիւնը սորված էր

Ա, ԲԸ, ՊԸ, ԴԸ, գրութիւնս
նով, և չէր գիտեր թէ ո՞ր գիրով
գրելու է, Յ ով թէ Չ ով :

Դաստիարակը իր ձեռքը սլա-
տանեակին դեղձան մաղերով ծած-
կուած գլխուն վրայ դրաւ, աչ-
քերուն մէջ նայելով, մեղմիւ ը-
սաւ .

— Դրածդ կրնաս կարդալ :

— Անշո՛ւշտ, սլաւասխանեց
տղան և կարդաց :

— Լաւ, յարեց ուսուցիչը,
անա սիրուն նամակ մը, օրուան
թուականը դիր, ստորագրէ և իր
հասցէին դրկէ :

— Այո՛, կրկնեց տղեկը, դիւ-
րին է թուականը դնել, ստորա-
գրել, բայց կը վախնամ որ գիրե-
րը իրարու հետ չփոխած եմ և
տառասխալ ունիմ: Նամակ գրե-
լու առաջին փորձս է, դրած եմ
և չեմ գիտեր թէ ՅԸ դնելու է
արդեօք թէ ՉԸ :

Ուսուցիչը տղուն ընթերցա-
նութեան դասագիրքը բանալով
հետզհետէ անոր ցուցուց հաց և
օձ բաւերը և յետոյ հարցուց .

— Ո՞ր գիրը կը կարծես թէ
պէտք էր դրուած ըլլալ, հացին
մէջի ՅԸն, թէ չէ օձին մէջի ՉԸն :

Վահէ միտքը ամփոփելով ա-
ղաղակեց .

— Միտքս եկաւ, օձին մէջի
ՉԸն :

Եւ անա այն օրէն վերջ,
ուսուցիչը իրեն իմացուց թէ ա-
ւելի սլաքը և բանաւոր դրութիւն
մը կայ գիրերուն անունը տալու,
որ կ'օգնէ անոնց ուժը սլաակե-
րացնելու և զանոնք տեղին դոր-
ծածելու :

— Միթէ մենք գիրերը սխալ կը
հնչենք, դուքեց Վահէ զարմացած :

— Տարակոյս չկայ այդ մա-
սին, սլաւասխանեց ուսուցիչը,
միթէ զանազանութիւն մը կը
դնե՞ս, սեր և սերի արտասանու-
թեան մէջ, երբ այդ երկու տար-
բեր իմաստ ունեցող բառերը կը
հնչեցնես :

Տղեկը՝ քիչ մը խորհելէն վերջ,
յայտարարեց թէ այդ երկու բա-
ռերը միեւնոյն կերպով կ'արտա-
սանէր, թէեւ գիտեր որ սեր կը
նշանակէ կաթին թանձրացած մա-
սին ազնիւ մասը և կ'ուտուի .
իսկ սեր կը նշանակէ համակրու-
թիւնը որով կը համակուինք մեր
սիրելիներուն հանդէպ և միայն
կը զգացուի :

— Բայց, վրայ բերաւ ուսու-
ցիչը, այս զանազանութիւնը ար-
տասանութեան մէջ իմացնել հըն-
չումի տարբերութեամբ շատ ալ
դիւրին է, կը բաւէ եւչը հնչել իր
յայտուկ եւ ձայնով : Արդէն բա-
ռերուն սկիզբը, առանձին վան-
կին մէջ եւչ կ'արտասանենք,
այսպէս . ե-լակ, ե-ղեգ, ե-բազ :

Ուրեմն, ուտելիք սերը պէտք
է արտասանել սիւր և ոչ թէ սեր,
և արդէն արեւելեան հայերը,
ճիշդ այսպէս կ'արտասանեն մեր-
միւր, ձեր-ձիւր :

Իմ փոքրիկ ընթերցողները
կրնան ըսել թէ իրենք մեր գի-
րերը ուղիղ կը հնչեն թէ ոչ :
Վստահ եմ թէ իրենց սխալ հըն-
չումներուն իրենք անգամ վերա-
հասու չեն ըլլար : Դիտեցէք ո
գիրը, անխափան վճ կը կար-
դաք . այսպէս . ու-վոր : Ինչպէս
ալ տարբեր կարդաք, միթէ կա-
րելի է ու-օր կարդալ : Մէկը պէտք
որ զգացնէ թէ վ և օ գիրերուն

մէջանայ շատ մեղմ կը հնչուի.
ինչպէս. ուն:

Նոյնը կարելի է ըսել բազա-
ձայններու սխալ արտասանու-
թեան մասին: Հիմա մեր բոլոր
վարժարաններուն մէջ բ, կ'ար-
տասանուի փ, գ ը ք, դ ն իբրեւ-
թ, եւլն: Եւ կը դատապարտեն
ժողովուրդը որ դէռ կը շարու-
նակէ ցայտօր պաներ, կունիս, սա-
նակ, ծուկ արտասանել մեր աշա-
կերտներուն դպրոցին մէջ փաներ,
բունք, քանակ, ցուկ կարգացածը:

Վասնէ ալ թեթեւ մը ժպտեցաւ,
երբ ուսուցիչին այս յայտարարու-
թիւնը լսեց եւ անշուշտ նոյն թե-
րահաւատութեան ժպտար իմ փոք-
րիկ ընթերցողներէն շատին շըր-
թունքներուն վրայ պիտի թռչաի
այս սողերը կարդալով: Ուրեմն
թողունք որ վասնէի ուսուցիչը
վերջացնէ իր ուղղադրութեան
դասը: Անիկա իր աշակերտին
տետրակին վրայ հետեւեալ բա-
ռերը գրելով՝ առաջարկեց որ
պահոնք կարդայ այսպէս. ազբ,
ազգ, ազդ: Վասնէ չի դաշուած
արդահատանքով մը աղաղակեց.

— Բայց ասոնք կարդալը ո-
չինչ է. ահա. աւփ, աւք, աւք:

— Ո՛չ, ըսաւ ուսուցիչը, այդ
չեղաւ, սխալ կարդացիր. ինչո՞ւ
զան սէի փոխեցիր հնչած ատենդ.
Չանա անգամ մըն ալ արտասանել
զան զա հնչեցնելով, տե՛ս թէ որ-
չաւի բ, գ, դին ձայնը կը մօտենայ
պ, կ, ճի ձայնին եւ կը մեղմանայ
այսպէս. ազպ, ազկ, ազս:

— Կեցցէ՛ ուրեմն, աղաղա-
կեց վասնէ, կեցցե՛ն ուսասնայերը,
եւ կը կարծէի թէ անոնք սխալ
կ'արտասանեն:

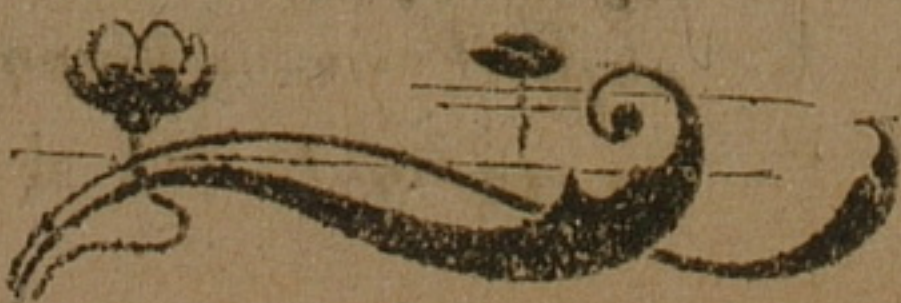
Արդ, իմ սիրելի ընթերցող-
ներս, գիտե՞ք թէ մեր արեւել-
եան եղբայրները ո՞ւր կը դրա-
նուին, ո՞ւր կը ծածանի այսօր
մեր եռագոյն դրօշը: Դուք ալ
օր մը հոն պիտի գիմէք, այն
դրախտավայր երկիրը եւ մարդ-
կութեան օրրանը:

Հայը առաջին անգամ հոն
խօսեցաւ եւ ուր որ լսուեցաւ ա-
ռաջին անգամ հայ արտասանու-
թիւնը՝ այդ արտասանութիւնը
առաջնութեան իբրաւունք ստա-
ցաւ: Բայց ի՞նչ եղաւ վասնէի
նամակը եւ իր ուղղադրութեան
դասին վերջաւորութիւնը: Ու-
սուցիչը դասը ամբողջացուց իր
աշակերտը բառգիրքին դիմել
տալով:

Կը յուսանք որ վասնէի հայրը
իր զաւկին գրած նամակէն դո՛-
մնաց: Արդարեւ այնքան դո՛-
մնաց որ վասնէի յիշատակը մեր
աղդին մէջ մշտնջենաւորելու հա-
մար Սկիւտարի ձեմարանը ի նո-
րոյ կառոյց:

Ասիկա ճշմարիտ պատմութիւն
մըն է եւ դայն այսօր ձեզի պատ-
մողը նոյն ինքն Վասնէի երբեմնի
ուսուցիչն է որ ձեզի կը մտղթէ
անոր պէս ուշիմութիւն եւ ջանա-
սիրութիւն:

ՄԻՀՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՃԻԱՐԿԻ ՕՐՈՐՈՑԸ ԿԱՄ ՁՈՒՆ

Զ.

Խորշերու գործունէութիւնը. — Ողնասխուն
եւ ուղեղ շինող խորշեր. — Նախաստղա-
նային կեանքը խոտորում չունի. — Նա-
խաստղանային թաղանթին ներքին ու
արտաքին խորշերուն գործը. — Ներքին
եւ արտաքին գործարաններ. — Շերե-
փիկէն դէպ ի գորտ.

Խորշերը կը շարունակեն իրենց
շինութեան գործը ու մանրագէտի
մէք գննութեամբ կը տեսնենք որ
կերպաւորուող որդին արտաքին
թաղանթին ծայրերը կը թանձրա-
նան ու խորշերու օգնութեամբ
կոր սլաքապուծիւն մը կը ձեւա-
ցնեն եւ այս կորութիւնը նախա-
քայլն է ողնայարի սիւնին եւ ու-
ղեղին, որ դեռ չկայ որդին մէջ :

Խորշերը արդէն ձեւաւորած
պիտի ըլլային որդը՝ եթէ ծնող
ձեւին դրոշմը չստիպեր զիրենք
հարատակիլ իրեն : Ու այդպէս,
խորշերը կը շարունակեն բաժ-
նաւիլ եւ իւրաքանչիւրը իր տեղը
կատարել իրեն յատուկ գործը :
Խորշեր կը տեսնենք ողնայարի
ուղղութեամբ գործող, ուրիշներ
տարբեր ուղղութեամբ : Ո՛վ խոր-
շեր, ո՛վ սորիւնցուց ձեւ տնտեսայ
կատարել ձեր ինքնայատուկ գոր-
ծերը : Ո՛վ խորշեր, ըսէք մեզ այն
Ուժը, որ ձեր ետեւն է. ա՛յն դար-
մենք ձեր գործէն աւելի կը գնա-
հատենք :

Բայց խորշերը արագարար կը
շարունակեն իրենց գործը աւելի
բազմադրեալ ձեւեր առաջ բերելու
համար : Ու մանրագէտի առեկ

կրնանք տեսնել թէ ինչպէս կը
խմբաւորուին անոնք սղնայար,
ուղեղ, դուլիս, ժարսողական խո-
ղովակ, տարին անդամներ, սը-
րունք, թեւեր կամ լուղակներ
կերպաւորելու համար : Մենք կըր-
նանք այդ նախնական ձեւէն եւ-
րեւակայել ամէն տեսակ կենդա-
նի, բայց ողնասիւնն ու ուղեղն
է հիմնական ձեւակերպումին ա-
ռարկան : Նոյն ատեն խորշերը
յարատելօրէն կը շինեն ապագայ
կենդանին, որ պիտի անցնի ու-
րիշ կենդանիներու նախաստղմե-
րուն անցած դիմացեղուններէն՝
ըլլալու համար ձակասագրուած
արարածը : Այս աստիճանական
զարգացումը կրնայ կենդանական
կեանքին բարձրագոյն ձեւին —
մարդու — յանգիլ՝ եթէ այդպէս
է ծնողական դրոշմը : Նախաստղ-
մանուած մուտքէն մանիլ եւ ու-
րիշ ելքով ելլել այնչափ անկա-
րելի է նախաստղմնային արարածի
մը, որչափ անկարելի է արեւին իր
ընթացքը փոխել : Խոտորումը մահ
է. այդ արարածին կեանքը այդ
ձամբայտի միայն կարելի է :

Խորշերը հրաշալիօրէն հաւա-
տարիմ են իրենց գործին. ձուկի
մը խորշերը թռչուն յառաջ չեն
բերեր, այլ միայն կատարեալ
ձուկ մը : Հիմա խորշերը բաղմա-
զրադօրէն կը խմբուին ու կը ստա-
րարածանուին նախաստղմնի շուրջ
ու յառաջ կը տանին շինութեան
գործը անոր արտաքին թաղան-
թին վրայ ու կը սկսին շինել
մկան, մարթ եւ ոսկոր ու ահա
այդ խորհրդաւոր կենդանին կ'օժ-
տուի սրչափ մը : Գործադրութիւնը

կը շարունակէ շինելու համար
մարմինն ալ, որմէ կարենանք
դուշակել զալիք կենդանիին. զոր
օրինակ դորտի մը շերեփիկը :

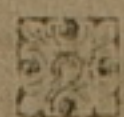
Բայց նախաազմնային թա-
ղանթին ներսի խորշերը ի՞նչ կ'ը-
նեն այս ժամանակամիջոցին մէջ :
Անդր՝ են. ո՛չ. արտաքին խոր-
շերը նախաազմին արտաքին մա-
սերը կը շինեն. իսկ ներքին խոր-
շերը՝ ներքին մասերը : Զոր օրի-
նակ. երբ շերեփիկը իր ձուլի
կեանքը թողու անոր ստամոքս,
սիրտ, թոք, եւ այլն պէտք չէ.
անա այդ ներքին խորշերը կը
կերտաւորեն ներքին անդամները,
որոնք կենսական են յառաջ զա-
լիք կենդանիին զարգացումին
համար : Եթէ ստամոքս մը պիտի
շինուի արտաքին ու ներքին բը-
ջիջները այնպէս մը կը գործադ-
րին որ նախապէս լայն պարկ մը
եղալ ստամոքսը երթալով կ'եր-
կարի ու զարարուն ձեւ մը կ'առ-
նէ : Ներքին ուրիշ խորշեր կը
կազմեն նաեւ սիրտ, արեան ա-
նոթներ եւ շերեփիկի կեանքին
համար կարեւոր ուրիշ գործա-
րանքներ ու անա հաւկիթէն ելած
շերեփիկը կը սկսի լողալ ջուրինմէջ :

Սակայն այս ձեւափոխումը
կատարեալ չէ. գորտը դեռ ձուկի
միջակայն մէջ է. կը լողայ ու ա-
կանջներէն կը շնչէ : Քիչ մըն ալ
առաջ երթալով թոքեր ունենա-
լու է, ըլլալու համար ցամաքա-
յին կենդանի : Ուրիշ կենդանի-
ներու մէջ այս փոփոխութիւնը
հաւկիթին մէջ տեղի կ'առնենայ,
բայց շերեփիկի մէջ հաւկիթէն
դուրս : Խորշերը արդէն թոքի ու
արունքներու սկզբնաւորութիւն
մը շինած են անոր մէջ. քիչ յե-
տոյ նախ ետեւի ու յետոյ առ-
ջեւի սուրբերը երեւան կ'ըլլեն.
պոչիկն ու ախանջները կ'աներե-
ւութանան, թոքերը կը կազ-
մուին ու շերեփիկը ձկնային վի-
ձակէն դուրսի կը վերածուի :

ՄԱՐԿՐԻԹ ՌԻՌԵՆԸՐ ՄՈՐԼԻ

ԱՌԱԿԱՆԻ

ԱՌԱԿ-ՔԱՌԵԱԿՆԵՐ

Աղէկ դեղի
Համն է լեղի.
Խօսքեր արդար
Հանոյ չեն յար :

Ամեն չամբի
Կոր մը կայ,
Ամեն բանի ալ
Մէկ նամբայ :

Ախ, քանո մը իմար
Կորը վեր.
Ո՛վ ծոյի իմար
Փախաքներ... :

Անպորձ մածուկէն
Փորձուկ քանն է յառ.
Երբ դուն ալ փորձես
Կը գրենես իրառ :

Արեւէն վախցողն
Անտառ չի մտնէ,
Թռչունէն վախցողն
Կորէկ չի ցածնէ :

Անհրաւեր նիւրբ
Փուշի վրայ կը նստի.
Մարդ գիտնայ պատիւը
Յարգութի միտս պիտի :

Ահա փխիկը,
Ահա միսիկը.
Ահա վարպետը,
Ահա աշկերտը :

Առաջ հազ
Ետք հազ,
Զի մոռնաս
Այս, քողաս :

Ամեն հաչան
Շուն չէ խաժան.
Ամեն մարդուն
Մի անասար դուն :

ԱՌԱԿԱՆՈՍ

ՅԱՏԿՈՂ ՔԱՐԸ

«Օ՛, տղաք, տղաք, քար մի նետէք այդ խեղճ տղուսին», քսաւ սպիտակահեր ծերունի մը :

«Խնչո՛ւ համար, պարո՛ն», պատասխանեց տղեկ մը, «այնչափ անախորժ կռիւնքներ կը հանէ որ...» :

«Այո՛, բայց ան կը դորձածէ այն ձայնը, զոր Աստուած տուած է իրեն: Թերեւս անոր այդ ձայնը այնչափ հաճելի է իր բարեկամներուն, որչափ հաճելի է ձեր ձայնը անոնց՝ որ կը սիրեն ձեզ: Ասկէ դատ ուրիշ պատճառ մըն ալ ունիմ ըսելու ձեզ թէ այդ խեղճ թռչունին քար չնետէք: Կը վախնամ թէ ձեր նետած քարը ետ պիտի ցատկէ ու ձեզ սփառի ցաւցնէ:»

«Ճա ցատկե՛լ, չենք հասկնար թէ ի՞նչ ըսել կ'ուզէք», ըսին տղաքը :

«Է՛ն, շատ աղէկ, ուրեմն ձեզ պատմութիւն մը պատմեմ:»

«Աղէկ, շատ աղէկ, իրական պատմութիւն մըն է այդ:»

«Այո, իւրաքանչիւր բառը իրական ու ճշմարիտ է: Յիսուն տարիներ առաջ ես ալ տղայ մըն էի ձեզի պէս և ես ալ սովոր էի թռչուններուն քար նետել: Օր մը դորժի դացած էի շատ քարի ծերունիներու մը տուն մը: Ոչ ոք այնչափ շատ թռչուններու բոյներ ունէր իր ամբարանոցին երգիքին առիկ, որչափ ունէն այս քարի ծերունիները: Ոչ ոք անոնց չափ սիրական կենդանիներ ունէր: Այս սիրական կենդանիներուն մէջ կար շատ վարժ ծիծեռնակ մը,

որ երբ ձմեռն անցնէր, կուգար և իր բոյնը կը շինէր այս ծերունիներուն տան մօտիկը և հոն շատ ապահով կը զգար ինքզինքը: Օր մը ծիծեռնակը իր բոյնին մօտիկ ձողի մը ծայրը թառած էր, ու ինծի կը նայէր ցաւնց սպառիկ վախի մը, իբր թէ ըսել ուզէր. «Դուն ինծի չես վնասեր:»

Չեւաւոր քար մը դատայ և աղէկ մը նշան առնելով՝ ուժգնորէն նետեցի խեղճ թռչունին, որ վար ինկաւ անչնչացած: Անոր գետին իյնալը տեսնելու պէս զղջացի, բայց ի՞նչ օգուտ, որ եղածը եղած էր:

Այդ քարի ծերունիներուն ոչինչ յայտնեցի այս գէպքին մասին, բայց անոնք խմացան եղածը, ու թէեւ ինծի բառ մը չխօսեցան այդ մասին, բայց գիտէի թէ խորտակեալ վշտացած էին այդ հէք թռչունին մահուան համար: Ես երբեք չկրցայ նայիլ անոնց երեսը այնպէս՝ ինչպէս կը նայէի այդ չար դորժը չկատարած: Երանի թէ յայտնած ըլլայի այդ քարի ծերունիներուն թէ ո՛րչափ զղջացած էի ըրածիս վրայ: Անոնք շատոնց մեռած էին, ինչպէս նաև այդ խեղճ թռչնակը, բայց չէ՞ք տեսներ թէ այդ նետած քարս ետ ցատկեց ու ցաւցուց զիս:»

Սպիտակահեր ծերունին պահ մը կեցաւ, ժպտեցաւ ակորօրէն ու իր ձածրան շարունակեց: Տրդաքը իրարու երես նայեցան լրջօրէն ու վար ձգեցին իրենց ձեռքի քարերը: Եւ ծերուկ աղաւաք քանի մը կռիւնքներ ալ արձակելէ ետքը թաւ դէպի մօտակայ անտառը:

Թարգմ.

ԳՐԻԶ ԲՆԱՐ

ԶԱՐՀՈՒՐԱՆՔԸ ԿԱՐՆՈՅ ՄԷՋ

Գրեց՝ Ժ. Զ. Բ. Լ.

Թարգմանեց Շ. ՅՈՎՍԷՓ ՏԵՐ-ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
Վրենսկական Մխիթարեան

Այսպիսի միայն գիտելին :

Պարոյր տակաւին գուարթ պատանի մը, հակառակ իր ունեցած գծադրութեան, միջոց կը գտնէր սուղեւ աւելցնել ճամբուն երկայնքը և պատմելու հազար ու մէկ կատակով լի պատմութիւններ, որով կ'աւրախացնէր իր ընկերներուն սիրտը :

Պարոյր, կերպով մը օգտակար եղաւ իրենց ընկերացոյց շաւղաներէն միայն, քիւրաքի մը, որուն անունն էր Սրտքը, որ գլխաց աղուն վրայ և անոր հազարոցեց գաղանթէն, թէ հրամայուած է իրենց առաջնորդել զիրենք կեստորիա :

Կեստորիա . . . խեղճը անոր շէր կրնար հաւատալ, քայց ամէնն ալ սխալ մեռնէին տակաւին Կեստորիա հասած . . . Կեստորիա, կարնէն շատ, շատ հեռու էր :

Եւ արդեօք, ի՞նչ նոր տանջանքներ իրենց կը սպասէր հոն . . .

Այն ատեն Պարոյր որոշեց փախչիլ և իր ծրագիրը հազարոցեց հօրը :

Դ.

Անոնք նախընտրեցին մնալ խուարին գիշեր մը, այն նեղ կիրճին մէջ, որ բարձրաբերձ ժայռերով շրջապատուած էր, և ուր եփրատը գոռալով կ'անցնէր մութին մէջ : Հազմախառն ձիւնը և

անձրեւը կը սաստկացնէին այս գիշերուան դարձուքանքն ու յառաջատու թիւնը . . . :

Զանարեան էֆ. և մէկ քանի ուրիշ բանտարկեալներ տեղաւորուած էին դռմի մը մէջ : Թուրք զինուոր մը պահակ կը կենար դռմին տան մօտը, իսկ միւս պահակները քունի մէջ էին :

Զանարեան էֆ. և Պարոյր սղոսկելով անցան իրենց քովը պառկող ընկերներուն մէջէն, ու հասան մինչեւ պահակը : Զանարեան էֆ. լուս ստուծ մը քրաւ զինուորին վրայ, և երբ անիկա կը սեղմէր անոր կոկորդը՝ Պարոյր առաւ անոր հրացանը և գուրս նետուեցաւ : Զանարեան պահակին կոկորդը ձգեց ու հետեւեցաւ Պարոյրին :

Պահակը սրտայ և ամբողջ խուճրք ոտք հանեց, ու հրացանի գնդակները սուրացին գիշերուան մէջ :

Փախստականները խոյս կուտային գիւղին փողոցներուն մէջէն և երբեմն ալ տանիքներուն վրայ կ'ելլէին, որոնք կարծես բարձրացած էին պատշգամներուն նման վրայ : Վրայ : Այսպիսով եւրան կիրճէն դուրս :

— Մենք այլեւս փրկուած ենք, կը գոչէր Պարոյր ուրախութեամբ :

Բայց հազիւ թէ խեղճ փառ-
քիկը վերջացուցած էր ուրախու-
թեան վերջին բառերը, պաղ սուխ-
նի մը հարուածը զգաց իր վզին
վրայ: Պահակն էր, որ կիզմին
բերանը կեցած էր:

— Ախ, շուներ, դուռաց ա-
սիկա:

— Հայրիկ, հայրիկ, հառաչեց
Պարոյր:

Չանարեան էֆ. հասաւ, պատ-
րաստ ամէն զնով իր և իր դաւ-
կին կեանքը պաշտպանելու հա-
մար, բայց մեծ դարձանքով տե-
սաւ որ պահակը վեր ցցեց իր
հրացանին ծայրը, և կտրուկ
ձայնով մը հարցուց.

— Դ՞նէս ես, Պարոյր:

— Ե՛ս եմ, Սրաքը հաժուշ:
Տղան ճանչցած էր իր բարե-
կամ թիկնապահը:

Ե.

Առթին մէջ արագօրէն և
կարճ խօսակցութիւն մը տեղի
ունեցաւ:

— Կեցէ՛ք... ո՛չ ոք պէտք է
անցնի:

— Սրաքը հաժուշ, քեզի զոյգ
մը եղ, 100 ոսկի և ուղտի բեռ
մը ցարեն կը խոստանամ:

— Խանդ կոզոպտուած է,
ի՛նչպէս պիտի կարենաս խոս-
տումդ դարձադրել:

— Եզրայրս հարուստ գինա-
վաճառ մըն է Պաթուժի մէջ.
գինեհօ աչն Պաթուժի որ Վրաս-
տանի մէջ կը գտնուի, աչն մեծ
նաւահանգիստը, որ Ռուսերը Սև
ծովու մէջ ունին: Նազարէթ Նա-
զարեան, Եզրայրս, պիտի վճարէ
ամբողջ խոստացածս: (Շար.)

ՀԱՆԵԼՈՒԿԻ ԲԱԺԻՆ

ԲԱՌԵՂՇՈՒԱԾ

ԹԻԻ 9

..0..

..0..

...0...

..0..

..0..

..0..

...0...

..0..

1. Պատերազմական հինօհայ դոր-
ծիք մը, որ խորե յատուկ ա-
նուն ալ կը դարձածուի:

2. Հայաստանի գետերէն մէկը:

3. Յատուկ անուն մը որ յու-
ռութք ալ կը նշանակէ:

4. Կիլիկիան մեծ քաղաք մը:

5. Մասնիչ հայ նախարար մը:

6. Լարին սուրբ մը:

7. Կապադովկիոյ մէջ մեծ քա-
ղաք մը:

8. Չինուորներու բազմութիւն մը:

Այս ութը բառերը կամ անուն-
ները իրարու տակ աչն-
սլէս մը գրեցէք որ բառերուն ճիշդ
մէջտեղի տառերը իրարու տակ
գտն, ինչպէս վերի ձեւին մէջ
ցուցուած է դերօներով: Այդ տա-
ռերը վերէն վար կարգալով պիտի
գտնէք ամէն Հայու համար ամէ-
նասիրելի անունը:

ԳԻՒՉ-ՔՆՅԴ

SIXTH ENGLISH LESSON

School	— սքուլ	= դպրոց	Table	— թէյպլ	= սեղան
Pupil	— փիլսփիլ	= աշակերտ	Chair	— չէր	= աթոռ
Teacher	— թիչըր	= ուսուցիչ	Desk	— տէսք	= գրասեղան
Book	— սքուք	= գիրք	Map	— մէփ	= քարտէս
Pen	— փէն	= գրիչ	Black board	— սլէքբորտ	= տխտի
Pencil	— փէնսլ	= մատիտ	Letter	— լէթըր	= նամակ
Ink	— ինք	= մելան	Lesson	— լէսըն	= դաս
Inkstand	— ինքսթէնտ	= կղմր	Song	— սօնկ	= երգ
Paper	— փէյփըր	= թուղթ	Page	— փէյճ	= գրքի էջ
Chalk	— չօք	= կաւիճ	Prize	— փրայզ	= մրցնկ

EXERCISE

This is our school. Pupils and teachers are in the school. Here is my pen and pencil. Where is your book and paper? The inkstand is on the table and the

chalk is on the desk. Here is a chair and there is the map. My letter is short. Your prize is pretty. The page of the book. The boy's song.

Անգլիերէնի քարգմանելի հրահանգ

Գեղեցիկ պուստիկ մը և խոշոր
գնդակ մը ունիմ: Իմ կապուտ և
քու շունդ գեղեցիկ են: Ծոյլ
աղան և բարի աղջիկը հոս են:
Անոնք հայր մը և մայր մը, եղ-
բայր մը և քոյր մը ունին: Ուր
է մօրեղբայրդ: Հոս է հօրաքոյրս:
Երջանիկ էք: Այո, պարոն, եր-

ջանիկ եմ: Այս ծառերը երկայն
են, քայց ասանք կարճ: Հոս մար-
դիկ և կիներ կան: Ուր են թըռ-
չունները: Հոս են մեր ձիերը: Հոն
են խաղալիքները, գնդակները և
պուստիկները: Բարի լոյս, մնաք
բարով:

THE WIND

Who has seen the wind?

Neither I nor you;

But when the leaves hang trembling,
The wind is passing through.

Who has seen the wind?

Neither you nor I;

But when the trees bow down their heads,
The wind is passing by.

CHRISTINA G. ROSSETTI

ԹԻԻ 7 ՀԱՆՆԵԼՈՒԿԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

Պ
 Ճ Օ Ն
 օ Ղ Ի
 մ ա Ռ Լ Բ
 Մ ա Ս Ի ա
 ա ն ա Ն ու ի ա
 ա ն դ Ու լ ն դ
 ա ա Ի ա ն
 կ ա Պ ա ր
 Ե ա Ա յ Ի
 Բ ա Բ ա կ

Լուծեց Վահէ Վատուորեան
 (Մեսրոպեան վրժ. կէտիկ Փաշա) :

ԹԻԻ 8 ՀԱՆՆԵԼՈՒԿԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ
 ԿԱՐ-ԿԻՆ

Լուծեցին. — Զգօն Նաղարէթեան, Հրանտ Թօփաքեան, Աբմեհունի Վատուորեան (Մեսրոպ. վրժ. կէտիկ Փաշա), Ալիքսան Քիրէճեան, Սերափէ Պէրպէրեան, Տիգրան Գարապօղոսեան, Ստեփան Սիւակեան, Խաչիկ Կառաւարեան (Պէրպ. վրժ. Սկիւտար), Կարապետ Գաղաղեան (Մայր վրժ. Գուժ Գարու), Գէորգ Սարգիսեան, Գարեգին Մեծատուրեան (Ամեր. վրժ. կէտիկ Փաշա), Զուարթ Տէյիբ-մէնճեան (Մինաս. վրժ. Լանկա), Երուանդ Ժամկոչեան, Պարոյր Սանոսեան (Աղգ. վրժ. Ենի Գարու), Լուսնիժաղ Կարապետեան, Մելինէ Բապուճճեան, Մելինէ Հ. Պարոնեան (Նիկողոսեան վրժ. Բերա), Զուարթ, Ասաղիկ և Զապէլ Աբրահամեան (Հայ Աւետ. վրժ. Պիլէճիկ) :

Թիւ 7 և 8 բառեղծուածները միանգամայն լուծեցին Աստ

րինէ 3. Փափաղեան, Զարեհ Ժամկոչեան, Վահրամ 3. Յովնանեան, Մաքրունի Գրիգորեան (Մեսրոպ. վրժ. կէտիկ Փաշա), Վահանոյշ Սինանեան, Սիրարիի Մինիժանճեան, Յովսէփ Ապաղանեան (Մայր վրժ. Գուժ Գարու), Հայկանոյշ Արիկեան, Բերկըրունի Շաքարեան, Մելինէ Ալեանաքեան, Պէտթրիս Զանոյեան, Քնարիկ Աշճեան (Աղգ. վրժ. Թօփ-Գարու), Վերթաշիմ Գ. Թորամանեան (Թորոս. վրժ. Մօտա), Բարսեղ Թորոսեան, Պետրոս Վարժապետեան, Կարապետ և Հայկ Ասարլըքլեան, Զապէլ և Գրիգոր Աբրահամեան (Հայ Աւետ. վրժ. Պիլէճիկ), Անահիտ Նաղարէթեան, Արշակ Տիմիճեան (Ամեր. վրժ. կէտիկ Փաշա), Վահան Ապաճեան, Վահրամ Խանճեան (Մինասեան վրժ. Լանկա), Վահրամ և Գեղամ Սամուէլեան (Գարգարոյ Սկիւտար), Ժիրայր Սաղաթեան (Արամ. վրժ. Գառըղիւղ), Աբրահամ Տատրեան (Աղգ. վրժ. Մաղրիղիւղ), Անդինէ Մուշկան (Անարատ Յղութեան քերոյ վրժ.), Ասաղիկ Աղնաւորեան (Անդլ. վրժ. Գուժ Գարու), Համբարձում Մաղմանեան (Գօլէճ Ս. Ժօղէֆ, Գառըղիւղ), Գէորգ Տէր Ոսկի, Էլիզ Ս. Սրենց, Ասաղիկ Սուրեան, Սիրարիի Կիւմիւշկէրտան, Յակոբ և Վարդգէս Եէմէնիճեան, Օննիկ Ա. Տէր Աբրահամեան, Արիս Տաքէսեան, Արա Զարիֆեան, Ալիս Ղաղարեան :

Թիւ 7 և 8 բառեղծուածները միանգամայն լուծեցին Բ. Զարեհ Ժամկոչեան, որուն կը նուիրենք Վահանեայ «Առաւօտ» նորաստեղծութեան հանդէս :

ԿՈՊԵՏՆԻԿ ԽՍՀՍՏՈՒՐԵԱՆ

ԱՌԵՏԻՎԱԿԱՆ ՏՈՒՆԸ ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1900 ԻՆ

Կեդրոն Պաննե Գաբու: Մեյլախաճ Խաւն—Հեռաձայն Սթամպուլ 319
Ծովային գործակալութիւն, ներկայացուցչութիւն, ներածում, արտածում, բեռնա-
ւորում, մարտային գործառնութիւն, յանձնակատարութիւն, պարսկերէն փոխադ-
րութիւն: Մարտային գործառնութեանց նիւղը ապրանքին Պոլիս ժամանումէն 48
ժամ վերջ մարտի գործողութիւնները կը լրացնէ: Փոխադրութեան նիւղը ամէն օր
ապրանք կ'ընդունի Սեւ Ծովի եւ Միջերկրականի օամ: Եւ օտար նաւահանգիստ-
ներուն համար:

ՏԲԹ. Վ. ԶԻՐԻՆԵԱՆ

Մանկաբարձ—Կնախարարոյժ
Մասնագէտ ներքին եւ վնասակար
ախտերու:
Հիւանդ կ'ընդունի մինչեւ կէսօր
Սեւնափուտ գիւղ, նաւամատուցին
մօտ, իր բնակարանը: Կէսօրէ վերջ
1—5 Էմին Էօնիւ, եէնի ձամիի
օանդուղներուն դէմի իր դարմանա-
ցան մէջ:

ՏԲԹ. Վ. ՊԱԼԱՊԱՆ

Նախկ. բժիշկ ֆրանս. արեւլ. լէզէոնի
Մ. Ա. Ս. Ն. Ա. Գ. Է. Տ.
Վնասակար, կանանց, եւ մորթային
հիւանդութեանց:
Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր Պահէ
Դարու. Համիտիէ թիւրքէսիի դէմ,
Իւթիւնեան դեղաբանի կից իր մաս-
նաւոր դարմանատունը:

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՓԱՍՏԱՐԱՆՆԵՐ՝
Մ. Ա. Գ. Ը. Լ. Ը. Ե. Ա. Ն.
ԵՒ

Կ. ԲԱՐՈՒՆԻ

Կը ստանձնեն ամէն տեսակ դատերու
արաշտականութիւնը, ամէն լեզուէ խմբա-
գրութիւններ եւ թարգմանութիւններ,
նմանապէս օտար ղեապանատանց մօտ
կատարուելիք ղիմումներ: Արագ եւ
խղճամիտ գործունէութիւն: Խորհրդակ-
ցութիւնը ճրի: Հասցէ, Թարագճըլար,
Զնաթիլոյ Ատիկի գտնուած Սաաթճը
բան թիւ 9:

ՏԲԹ. ԱՐԹԻՆ ՊԷՅ ՏԵՎԼԵԹԵԱՆ

Նախկին վիրաբուժապետ Հայտար Փա-
շայի զին. հիւանդանոցին եւ մասնագէտ
միզանցքի, ֆրանկախոի եւ մորթային
հիւանդոցթեանց:
Գիտական ամենագիտելիք մէթոտով, դե-
ղերով եւ ներարկումներով քիչ ժամա-
նակի մէջ առանց ցաւի կը բուժէ վեր-
քեր եւ ախտեր: Կը գտնուի ամէն օր
բացի Կիրակիէ, Գարաբէօյ, Աղլ. Փօս-
թին դեմաց Հին Վօյլօտայ թիւ 3

Դ Ե Ր Զ Ա Կ

Ս. ՍԿԱՃԵԱՆ ԵՒ Մ. ՏԵՐՄԵՐԿԵՐԵԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Արանց եւ կանանց հագուստներ կը
պատրաստուին ամենագեղեցիկ նորան-
ւորութեանց համահայն եւ գոհացուցիչ գի-
ւերով: Դիմողները գոհ կը մնան: Մեծ շու-
կայ Բէլամ Պատկըճըլար փողոց թիւ 26

ՏԲԹ. Ա. ՍԵՄԵՐՃԵԱՆ

Գումգարու, Պատրիարքարանի կարգը
Խղճամիտ դարմանում:
Հիւանդ կ'ընդունի նաեւ ամէն օր ժամը 3էն
5, Դանթարճըլար, Էփրօքիտի դեղաբանը:

• Տպագր. «Առաւօտ»ի

ԱՍԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԴԵՐԶԱԿ

Յ. ԹԵԶՈՒՆԵԱՆ

Տեղափոխուած է Մեյլանըզ Գիիճիի ԹՈՒՐԻՒԱ ԽՅՆ (Պոլիս
Բնահեան խաւի կից) նոր ժամանում սեզոնի համար, Անգլիական
Զանքեզի գօսքիւմներու: